

פרשת קרח

השורש הרוחני של המחלוקת

הקדמה

במרכז הפרשה עומדת המחלוקת שעורר קרח על הנהגת משה רבנו ועל תפקידו של אהרון ככהן גדול, ועל עניין זה נרחיב. בהמשך, הפרשה נוגעת בעוד מספר נושאים. המחנות ששימשו את קרח ומאתיים חמישים האנשים שהיו איתו במעמד מבחן הקטרת הקטורת, נלקחות ומרוקעות על דפנות המזבח לזיכרון עולם. לאחר מכן, מגיעות תלונות מהעם על דבר המתים במחלוקת וכתוצאה מכך פורצת מגפה. אהרון הכהן מקטיר קטורת, עובר בעם ועוצר את הנגף. משה מורה לכל הנשיאים להביא את המטות שלהם אל המשכן, מטה אהרון פורח וגומל שקדים כהכחה ניצחת שאהרון הוא הנבחר ע"י השם לכהונה. הפרשה מסיימת בעבודת ומתנות הכהנים, ומעשר הלויים, להראות סדרו של עולם.

בפרשה שלנו מתוארת תמונה חזקה מאוד, אחת התמונות הקשות ביותר בתורה כולה. אש יוצאת מן השמיים ושורפת מאתיים וחמישים ראשי עדה שהשתתפו במחלוקת קרח, האדמה פוערת את פיה ובולעת את קרח ועדתו וכל אשר להם. קשה לתפוס את התמונה במלואה. סה"כ מחלוקת על השלטון, מדוע זה היה חייב להיגמר בצורה כל כך קטסטרופאלית? אם לא חוקרים פנימה, אם לא יוצאים לטיול בפרד"ס אי אפשר להבין.

הבעיה של קרח

מה היה סיפורו של קרח? איך הוא טעה כל כך שהביא לאובדן כה קשה של עצמו ושל כל עדתו? כדי להתחיל להבין את הסיפור נתבונן בכתוב בפרקי אבות, "רבי אליעזר הקפר אומר: הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם" (אבות ד'). בלשונו העכשווית, קרח סבל מבעיית 'אגו' רצינית ביותר. הגאווה שלו הובילה אותו למצב ביש וגרמה לו לאבד את כל מה שכבר היה לו ואת עצמו מהעולם. קרח עורר את הרצון הגדול לקבל לעצמו. מכיוון שהיה משבט לוי, שהוא מטבעו בקו שמאל, ועוד רצה להוסיף, הוציא את כל המערכת הרוחנית מאיזון וגרם ל"קצר רוחני", כפי שנראה בהמשך.

כתוב בזוהר הקדוש, "שואל, מהו ויקח ("ויקח קרח"), ומשיב, לקח עצה רעה לעצמו, כל הרודף אחר שאינו שלו, הוא בורח מפניו, ולא עוד, אלא מה שהיה שלו, נאבד ממנו. קרח רדף אחר שאינו שלו, שלו אבד, והאחר לא הרוויח" (פרוש הסולם, פרשת קרח). בהמשך נראה ממי לקח קרח את העצה הרעה, מה היה הטבע הרוחני של הלקיחה הזאת ולמה זה היה חייב לגרום לכך שכל מה ששלו אבד?

הכוונה במחלוקת

הפרשה פותחת, "ויקח קרח, בן-יצחק בן-קהת בן-לוי; ודָתָן וְאֶבְיָחָם בְּנֵי אֶלְיָאֵב, ואוֹן בֶּן-פִּלֵּת--בְּנֵי רְאוּבֵן". רש"י אומר, "ויקח קרח", "לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה, וזהו שתרגם אונקלוס "ואתפלג", נחלק משאר העדה להחזיק במחלוקת". מה שמתגלה בסיפור זה הוא כוחם ההרסני של המחלוקת, הפילוג והפלגנות. ברגע שנוגעים בכח זה, הוא רק גדל והורס כל חלקה טובה.

כתוב בפרקי אבות, "כל מחלוקת שהיא לשם שמים, סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים, אין סופה להתקיים. איזו מחלוקת שהיא לשם שמים, זו מחלוקת הלל ושמאי, ושאינה לשם שמים, זו מחלוקת קרח וכל עדתו" (אבות ה'). ה'נעם אלימלך' מפרש משנה זאת ואומר, "היה צריך לומר מחלוקת קרח ומשה ואהרון. אלא מה, קרח היה חולק עם עדתו, שהם בעצמם גם היו שונאים זה את זה, וכל אחד רצה להיות ראש, רק מפני שרצו לחלוק על משה רבנו ואהרון, עשו שלום לפי שעה" (נעם אלימלך, קרח).

מוסיף ה'מאור ושמש', "אמרה המשנה 'מחלוקת הלל ושמאי'. היה צריך לומר 'מחלוקת בית הלל ובית שמאי'. אלא מה, שמאי והלל, באמת חלקו לשם שמים, ולא היתה כוונתם לשום פניה בעולם כלל. אבל, תלמידיהם כבר היתה בכוונתם איזו פניה, שזה אמר, שרבי שלי גדול ביותר, איש האלוקים, וגם זה אמר כך, והיה מעורב בגאות וכו'" (מאור ושמש, קרח). בכל דבר יש מעשה ויש כוונה, פנימיות וחיצוניות. דוקא בעניין מסוכן כמחלוקת מחויבת האבחנה בכוונה.

פרשת קרח

קיום המחלוקת

כמו שנאמר שבכל שקר יש קורטוב אמת, על מנת שהשקר יתקיים, גם המחלוקת מתקיימת רק אם יש בה כחוט השערה אמת. מחלוקת תלמידי הלל ושמאי המשיכה להתקיים כי בכל זאת היה בה בחינת לשמה. אבל אצל קרח לא היה אפילו זה. יעקב אבינו שראה זאת ברוח הקודש, התפלל שלא ייזכר שמו במחלוקתם. זה מה שרש"י מפרש על, "קֶרַח, בֶּן-יִצְחָר בֶּן-קֵהֶת בֶּן-לֵוִי", "ולא הזכיר "בן יעקב", שביקש יעקב רחמים על עצמו שלא ייזכר שמו על מחלוקתם, שנאמר "בְּקֶהֶלְם אֶל-תִּחַד כְּבֹדִי" (בראשית מ"ט). מידת יעקב היא אמת ואילו נזכר שמו במחלוקת זאת, היה חיזוק חלילה למחלוקת. אבל ללא תערובת של אמת כלל, התבטלה המחלוקת תכף ומיד. כך שאם נתקלנו במחלוקת, אנו צריכים לשים לב היטב שלא לחזק אותה בטיפה של אמת, אלא, להפך, להפריד ממנה את אותו גרעין של אמת על מנת שלא תוכל להמשיך להתקיים.

סביבה בונה

הבט חשוב נוסף בסיפור מחלוקת קרח הוא, שהסביבה בה אדם נוטע את עצמו משפיעה על מהלך חייו הרבה יותר ממה שהוא חושב. בכתביו, "בעל הסולם" אומר, שלמעשה זאת הבחירה החשובה ביותר, ואולי היחידה, שיש לאדם, באיזו סביבה הוא בוחר לחיות.

הראשונים שהצטרפו למחלוקת קרח היו דתן ואבירם ואיתם אנשי שבט ראובן. רש"י אומר, "וַיִּדְתָּן וְאֶבְיָרָם", "בשביל שהיה שבט ראובן שרוי בחניתם תימנה, שכן לקהת ולבניו החונים תימנה, השתתפו עם קרח במחלוקתו: אוי לרשע, אוי לשכנו."! השכנות בין קרח ודתן ואבירם היתה גורם מכריע בהצטרפות שלהם אל מחלוקתו.

מרכיב נוסף וחשוב של בחירת סביבה היא אשתו של האדם. שלמה המלך אמר, "חַכְמוֹת בְּנָשִׁים, בְּנִתָּה בֵּיתָה; וְאִוֶּלֶת, בְּיַדֶּיהָ תִּהְרָסְנָה" (משלי י"ד א'), ואמרו בגמרא, "חכמות נשים בנתה ביתה זו אשתו של און בן פלת ואולת בידה תהרסנה זו אשתו של קרח" (מסכת סנהדרין י"א). המדרשים מספרים כיצד אשתו של קרח היא זאת שהחלה לקנטר ולהלין על משה רבנו - צחקה על קרח שהוא פתי, מאמין לכל מה שמשה ממציא, עשתה לו ציצית שכולה תכלת ושלחה אותו אל משה. היא זאת שהובילה אותו אל האבדון. לעומתה, אשתו של און בן פלט אמרה לו, למה לך כל המחלוקת הזאת? השקתה אותו יין ונתנה לו לישון באוהל. בשעה שבאו אנשי המחלוקת לקרוא לו להקטרת הקטורת, ישבה בפתח האוהל וסרקה שערה. האנשים ראו אותה והלכו לדרכם. בחכמתה, הצילה את בעלה מאבדון. זה שנאמר, אישה בונה, אישה הורסת. כך גם, סביבה בונה, סביבה הורסת והבחירה היא בידינו.

איך טעה קרח?

רש"י אומר, "קרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זה? עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו: שמואל (שמואל הנביא הוא נכדו של קרח) ששקול כנגד משה ואהרון. אמר: בשבילו אני נמלט! וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש. אמר: אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום."?

דוקא חוכמתו ויכולת ההתנבאות שלו, הטעו את קרח. לראות, שלא יסמוך אדם אלא על מה שיש בפניו, שיהיה מציאותי ולא אחוז בחזיונות. "אין לו לדיין אלא מה שעניו ראות" (מסכת נידה), זהירות מהדמיונות. בפרשה הקודמת כבר דברנו עד כמה חשובה ראייה נכונה ואיך ראייתם המעוותת של המרגלים גרמה לנזק כה גדול לכלל ישראל. גם כאן, המניעים של קרח, הנגיעות שלו, גרמו שראייתו תתעוות.

מרירות נפש

אומר הרב שיינברגר שליט"א, אחד היסודות החשובים בעבודת השם זה, "עֲבָדוּ אֶת-ה' בְּשִׂמְחָה" (תהילים ק' ב'). קרח בן יצהר. יצהר זה מראה על חכמה, הוא היה פיקח. הוא לקח מאתים וחמישים איש משבט ראובן, "נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאֵי מוֹעֵד, אֲנָשֵׁי-שֵׁם". כתוב, אנשי שם, גדולים בחכמה ועושר. אם הוא היה יכול

פרשת קרח

להשפיע על כל אלה אז בודאי שהוא היה פיקח.

ה'כלי יקר' אומר שקרח לקח אליו את כל מרי הנפש, בני ראובן. אלה שהיו מרירים על כך שנלקחה הבכורה מראובן. מוסיף הרב שיינברגר שליט"א, אנשים שמר להם ומחפשים איך לצאת מהמרירות שלהם. בד"כ, אנשים כאלה לא מחפשים את הדרך להיות שמחים, אלא איך לעשות לאנשים אחרים שיהיה להם גם כן מר. זה עניין של קנאה. למה מר לאדם?

פעם היה מלך והיתה לו בת חולה מאוד וכל הרופאים לא מצאו לה מזור. עד שבא רופא מומחה מרחוק ואמר שהדבר שיכול להציל אותה, שהיא תלבש חלוק של אדם השמח בחלקו, רק אז היא תחלים. זה היה עניין רציני כי המחלה שלה היתה אמנם מחלת נפש, אבל זה היה פיקוח נפש להצילה. המלך התחיל לשאול את השרים שלו אם יש מישהו ביניהם ששמח בחלקו. לכל אחד מהם היה מה להגיד ואף אחד מהם לא נמצא שמח בחלקו ממש. וכך שאל הלאה את כל האנשים, אבל בשום מקום לא מצאו אחד ששמח בחלקו.

בסוף סיפרו לשליחי המלך שיש ביער שומר אחד, שומר היער, שאין לו כמעט כלום אבל השמועה אומרת שהוא באמת שמח בחלקו. כשבאו אל שומר היער הוא מיד אמר שהוא מוכן לעזור ושאל במה יוכל לעזור. הם תכף ראו שהוא שמח בחלקו וביקשו את החלוק שלו בשביל הבת מלך. אלא שאז מיד אמר להם שומר היער שאין לו חלוק והוסיף, למה לי חלוק? טוב לי עם מה שיש לי, הבגד שעל גופי, אני לא זקוק לשום חלוק, יש לי כל מה שאני צריך.

מה שהיה חסר לקרח זה היכולת להיות שמח בחלקו. קרח ועדתו היו מרי נפש, המקנאים ועצובים בחלקם של אחרים. מסביר הרב שיינברגר שליט"א, אחד שהוא שמח, כל דבר מרומם אותו. אחד שהוא מר נפש, כל דבר מעצבן אותו. אם קרח היה טוב לב, הוא היה שמח, שכן דוד אחד שלו מלך וכן דוד השני, זכה לכהונה גדולה. ככה צריך להיות יהודי, שמח בחלקו. אבל לא רק שמח בחלקו, אלא שהוא שמח עם כל מי שהוא רואה מתעלה, הוא שמח איתו, ואז כל דבר בשבילו זה מקור לשמחה.

קרח אמנם היה חכם, אבל כמו שאמרנו בפרשה הקודמת, "חֲכָמִים הֵמָּה לְהַרְעוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל" (ירמיהו ד' כ"ב) - להרע לאחרים ולעצמם הם לא מיטיבים כלום עם כל החכמה שלהם. כל החכמה של קרח לא הועילה לו. להפך, גרמה לו להיאבד מהעולם. זה טבעה של מרירות.

הלב המפלג

נחזור לתחילת הפרשה, כתוב, "וַיִּקַּח קָרַח", רש"י מוסיף שם עוד פירוש והוא מביא את הפסוק מספר איוב, "מֵה־יִקְסֶךָ לְבָבְךָ" (איוב ט"ו י"ב). רש"י אומר, "מה יקחך לבך לוקח אותך להפליגך משאר בני אדם". ה"מצודת דוד" מפרש את הפסוק מאיוב, "מה מלמדך לבך לכחש בהשגחה". ברמז קטן ומדויק, רש"י מכוון אותנו אל אחד מהגורמים המכריעים בנפילה של קרח ובעבודה הרוחנית של כל אדם. הרי כל הזמן אנו מדברים על אחדות והנה רש"י מגלה את אחד השורשים העיקריים שמונעים אותנו מלהגיע אליה, שהלב שלנו לוקח אותנו מהאחדות ומביא אותנו אל הפלגה. מה שמונע אותנו מלהרגיש את האחדות האמיתית הקיימת בין כל בני האדם ובעיקר באומה הישראלית, זאת תחושת היישות הבאה מהלב. הלב שאומר לך שאתה יצור נפרד, הלב שמגדיר גבולות, היכן אני נגמר והעולם מתחיל, היכן אני עומד והיכן השני עומד מולי. רש"י מזהיר אותנו ומגלה שקרח לקח את עצת ליבו והתפלג מסביבתו והתפלג מהאמונה בהשגחה, שם הויה-המורה על אחדות הכל.

קיצוץ בנטיעות

גודל הפגם שעשו קרח ועדתו מובן כשמתבוננים במבנה הרוחני של העולם. יש עשר ספירות. תשע ספירות שמשפיעות שפע וספירת המלכות, שהיא כלי קבלה שמקבל את כל השפע, וצריך לקשר בין שניהם. הרב שיינברגר שליט"א מסביר, קרח טען נגד משה, בית שכולו מלא ספרי תורה, לא צריך מזוזה. מזוזה זה כנגד המלכות. מזוזה בגימטרייה שישים וחמש כנגד שם אדנות שזה שם של מלכות. תכלת של הציצית זה גם כן מלכות, צבע המלכות הוא או תכלת או שחור, בהתאם למצבה. לכן, קודם הוא אמר,

פרשת קרח

שצריך תלית שכולה תכלת, זאת אומרת, רק מלכות. אח"כ הוא אמר את ההפך, בית שכולו ספרים לא צריך מזוזה, לא צריך את המלכות. זה נקרא קיצוץ בנטיעות - מי שמפריד את המלכות מתשע הספירות של השפעה. פוגם במערכת הספירות.

זה נקרא פלגה. אנשי המחלוקת בפרשה נקראים 'אנשי שם', וגם בדור הפלגה, אנשי מגדל בבל, כתוב 'אנשי שם', "המה הגברים אָשֶׁר מְעוֹלָם, אָנְשֵׁי הַשָּׁם" (בראשית ו' ד'). יש כאן את אותם עניינים. קרח יוצר פירוד בין הספירות וזה מנתק אותו ממה רבנו. משה רבנו הוא הקשר, הדעת העליון, שמקשר בין הספירות העליונות לספירות שבגוף. דור הפלגה גם כן ניסו לנתק את עצמם מהדעת העליון וגם הם אבדו מן העולם.

אומר הרב שיינברגר שליט"א, יש כאן גם עניין של ניתוק החיבור בין המח והלב. הכהן הגדול, שעליו חלק קרח, לובש את הציץ על הראש, שזה מרמז על המח. הציצית שאנו לובשים זה על הגוף וזה כנגד הלב, ההסתכלות שבלב. מספר החוטים של הציצית זה ל"ב כנגד ל"ב נתיבות חכמה. צריך להיות חיבור בין מח ללב. גם בזה קרח עושה מחלוקת. חולק על הכהונה ולא רוצה לחבר את הציץ והציצית, את המח עם הלב. זה היה העניין של עשו. לעשו היה מח גדול, היה חכם גדול, צייד בפיו. אבל היה אצלו ניתוק בין המח ללב. לכן רק הראש שלו נמצא במערת המכפלה. המח והלב זה שני דברים נפרדים, אבל צריך לחבר ביניהם. אסור לטשטש ביניהם, אי אפשר להחליף ביניהם, אלא, צריך לחברם. הקב"ה עשה הבדלה אבל יצר חיבור. ההבדלה היא כדי לתחום כל אחד בגבול שלו, בתפקיד שלו, אבל זה לא תפקיד של התנתקות מהתפקיד הכללי, מהכלל. התכלית זה להבדיל ולחבר. קרח חלק גם על ההבדלה, "כִּלְמָם קִדְּשִׁים", וגם על החיבור בין הדברים.

ממשיך הרב שיינברגר שליט"א, התורה נותנת בהירות מי הוא הכהן, מי זה שבט לוי, ומי זה כלל ישראל - זה ההבדלה. הקשר ביניהם הוא שלכל אחד יש את התפקיד שלו. הלב לא יבוא בתלונה, למה אני לב? למה אני לא יושב במח? זה גוף אחד. הוא לא יכול לדבר בשם יחיד, למה אני ככה? צריך חיבור.

השלמה עם סדרו של עולם - גשמי ורוחני

משה מנסה לדחות את קרח מעל פניו ואומר, "בִּקְרֹא וַיִּדַע ה' אֶת-אֲשֶׁר-לוֹ". רש"י מפרש, "עתה עת שיכרות היא לנו ולא נכון להראות לפניו, והוא היה מתכוון לדחותם שמא יחזרו בהם". מה באמת מסתתר בתוך דברי משה בדבר הבוקר? הרי אנשי המחלוקת לא היו שיכורים ובודאי קיים כאן משהו מעבר לרצון של משה לאפשר להם עוד זמן תשובה.

הענין הוא שהקב"ה קבע תחומים בעולם, שיהיה בקר ויהיה ערב, הקב"ה הבדיל בין האור לחושך, והבדיל את ישראל מכל העמים, ובאותו אופן הבדיל את שבט לוי מתוך עם ישראל ואת אהרון משבט לוי. משה אומר להם, כמו שאין לשנות את הבוקר לערב והערב לבוקר, אור לחושך, חושך לאור, כך אין לשנות הבדלה זו בין אהרון לשאר בין לוי. הבדלה זאת היא ממש בגדר חוקיות הבריאה עצמה.

מחלוקת עתיקת יומין

האריז"ל גילה לנו את השורש הרוחני של המחלוקת. המחלוקת בין קרח ומשה לא התחילה בפרשה שלנו, זוהי מחלוקת עתיקת יומין. מחלוקת קין והבל, ימין ושמאל. משה הוא גלגול של הבל, קרח הוא גלגול של קין. כתוב, "כִּי שִׁבְעָתַיִם, יָקָם-קַיִן" (בראשית ד' כ"ד). 'יקם' זה ר"ת יתרו, קרח, מצרי. שלושת החלקים של נשמת קין, מצרי - הנפש, קרח - הרוח, יתרו- הנשמה. את הנשמה, החלק הזך ביותר, את יתרו משה הצליח להחזיר בתשובה. את הנפש במצרי היה אפשר לתקן רק בהריגתה, לא היה שם שום ניצוץ רק קליפה, "וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ" (שמות ב' י"ב) - אין איש, רק קליפה. אבל את קרח משה לא הצליח לתקן, מפני שקרח מסמל מחלוקת שקיימות בבריאה עד גמר התיקון. זה לב האבן. יתרו זה הרפ"ח ניצוצות אותם אנו צריכים לתקן וקרח זה לב האבן, אותו יתקן הקב"ה בגמר התיקון. "וְהִסְרֹתִי לֵב הָאָבֶן, מִבְּשָׂרָם, וְנִתְּתִי לָהֶם, לֵב בְּשָׂר" (יחזקאל י"א י"ט). חשוב להבין שיש בחינה בתוכנו שאותה רק הקב"ה יכול לתקן וכל העבודה שלנו היא רק הכנה לתיקון הזה. בעזרת השם, בקרוב.

פרשת קרח

מחלוקת ימין ושמאל

טבע המחלוקת בין קרח ומשה, בין קין להבל, טבע המחלוקת בתוכנו הוא בין קו ימין לקו שמאל. נתבונן בדברי הזוהר הקדוש, בפרשת קרח, פרוש הסולם:

"בוא וראה, אהרון הוא ימין, שהוא חסד, הלויים הם שמאל שהוא גבורה, קרח רצה לעשות חלוף הימין לשמאל, שרצה הכהונה, שהוא ימין, בשביל הלויים, שהם שמאל, משום זה נענש. ולא עוד אלא שנמצא בו לשון הרע, שדבר על משה, ונענש בכל. רבי יהודה אמר, השמאל נכלל תמיד בימין שזהו תיקונו של השמאל, קרח רצה להחליף התיקון שלמעלה ולמטה, שהיה רוצה בשליטת הלויים שהם שמאל, שלא יהיו נכללים בכהנים שהם ימין, משום זה נאבד ממעלה וממטה".

"קרח הלך במחלוקת. הרחקה ודחוי, הרחקה ודחוי שלמעלה ומטה, ומי שרוצה לדחות תקון העולם, יהיה נאבד מכל העולמות. מחלוקת, היא הרחקה ודחוי של השלום, ומי שחולק על השלום, חולק על שמו הקדוש, משום ששמו הקדוש נקרא שלום".

"התורה היא שלום, שכתוב, וכל נתיבותיה שלום, וקרח בא לפגום השלום של מעלה שהוא התורה, דהיינו קו האמצעי שנקרא תורה, העושה שלום בין ימין לשמאל. ושל מטה, של משה. ומשום זה הוא נענש מעליונים ותחתונים, מאש, ומפי הארץ".

העולם מיוסד על ג' קוין, ימין, שמאל ואמצע - חסד, גבורה ורחמים. השמאל זה רצון לקבל ונקרא משיכת אורות ממעלה למטה. דבר הגורם לקיפאון בהולכת השפע. קורח מלשון קרח. הזהר אומר שהשמאל חייב להיכלל בימין, בחסד, בנתינה. מתוך מהלך זה יוצא הקו האמצעי - הרחמים, השלום, האמת.

מי שמגביר את השליטה של השמאל על הימין, מגביר את הרצון לקבל לעצמו, מושך תענוג בצורה אגואיסטית, ללא השפעה לזולת - סופו שיאבד מהעולם. זאת אומרת, מעצם הטבע הרוחני של הבריאה, האורות פשוט יסתלקו מהכלים שלו.

לימוד אישי

כלל הפרשה באה ללמדנו על תיקון השמאל שרוצה לפרוץ (הרצון לקבל לעצמו). "ויקח קרח", לא הספיק לו מה שניתן לו הוא רצה לקחת עוד. כדברי הזוהר, "כל הרודף אחר שאינו שלו, הוא בורח מפניו, ולא עוד, אלא מה שהיה שלו נאבד ממנו".

אם אנחנו נותנים למידת הגבורה (קו שמאל, הרצון לקבל לעצמו, הביקורתיות, ראיית החסרון, הצורך לתקן את העולם) שבנו לפעול מבלי השתלמות במידת החסד אז התוצאה עלולה להיות שמידה זו תחריב את עולמנו ח"ו.

אנחנו חייבים קודם כל לעורר את מידת החסד, לדון לכף זכות, לראות בעין טובה את החיים, להודות על מה שיש. להכיר בסדרי בראשית ובמהלך התיקון של הבריאה ממנה אנחנו חלק. בורא עולם נתן לנו צדיקים שינהיגו אותנו, וב"ה יתן לנו עין טובה וזכות להכיר בהם ולא לחלוק עליהם.

השעור מוקדש לרפואת איילין שילה בת מרגרט בתוך שאר חולי עמו ישראל

השעור מוקדש לעילוי נשמת הרב אברהם בן יהודה צבי זצ"ל, חנה שני בת שרה סרח ז"ל, משה בן יעקב ז"ל, שרה בת יוסף ז"ל, גילה בת רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה

מודעות - מרכז רוחני לקבלה וחסידות

אחוזה 24 נווה צדק, תל-אביב

03-5100587

פרשת קרח

